

Vastuut ja velvollisuudet pakkauksen, lastauksen ja purun näkökulmasta

30.8.2023

MeriDiLogis-hankkeen päätöstilaisuus

Oscari Seppälä

LKOS Law Office
Specialist Partner

**Esitys on tarkoitettu koulutusmateriaaliksi, ei oikeudelliseksi neuvoksi*

Esityksen rakenne

- Merilain (ML) asettamista vaatimuksista pakkaukselle
- Mitä vaatimukset tarkoittavat käytännössä
- Vakiolaivausehdot ja pakkaukselle määritetyt ominaisuudet
- Merikuljetusta edeltävä kuljetus ja pakkaukselta edellytettävät vaatimukset
- Aluksen rahtaus ja pakkaukselle asetettavat vaatimukset
- ***Kysymyksiä saa esittää esityksen aikana ja lopuksi!***

Merilaki ja pakkaus

- ML 13:5 § Kappaletavara on luovutettava sellaisella tavalla ja sellaisessa kunnossa, että se voidaan mukavasti ja turvallisesti lastata alukseen, ahdata, kuljettaa ja purkaa
- ML 13:7 § Vaarallinen tavara on sopivalla tavalla merkittävä vaaralliseksi. Lastinantajan on hyvissä ajoin ilmoitettava rahdinkuljettajalle ja alirahdinkuljettajalle, jolle tavara luovutetaan, tavaran vaarallisesta laadusta ja ilmoitettava turvallisuustoimenpiteistä, jotka voivat olla tarpeen
- ML 13:41 § Jos lastinantaja on luovuttanut rahdinkuljettajalle tai alirahdinkuljettajalle vaarallista tavaraa ilmoittamatta tavaran vaarallisesta laadusta ja tarpeellisista turvallisuustoimenpiteistä:
 - lastinantaja on vastuussa rahdinkuljettajalle ja jokaiselle alirahdinkuljettajalle kustannuksista ja muusta vahingosta, joka syntyy tällaisen tavaran kuljetuksesta. Rahdinkuljettaja tai alirahdinkuljettaja saa tällaisessa tapauksessa olosuhteiden mukaan purkaa, tehdä vaarattomaksi tai hävittää tavaran ilman vahingonkorvausvelvollisuutta

Merilaki ja tavaran luovutus

- ML 13:18 § Tavara on luovutettava niin, että se mukavasti ja turvallisesti voidaan vastaanottaa

Vastuus ja velvollisuudet

- Kuka kukin on - Määritelmät merilaissa
 - *Rahdinkuljettaja*: joka solmii lastinantajan kanssa sopimuksen kappaletavaran merikuljetuksesta
 - *Lastinantaja*: joka solmii rahdinkuljettajan kanssa sopimuksen kappaletavaran merikuljetuksesta
 - *Laivaajalla*: joka luovuttaa tavaran kuljetettavaksi

Merilaki ja tavarán luovutus

- Vaatimus tavarán mukavasta ja turvallisesta lastaamisesta alukseen tarkoittaa mm. tavarán pakkaamista niin, että se kestää tavanomaisen käsittelyn kuljetuksen aikana
- Pakkaustapa riippuu itse tavarasta, matkasta ja kuljetustavasta
- Kauppatapa voi sisältää pakkausta koskevia vaatimuksia
- Meripakkausohjeen merkitys kauppatapaa määritettäessä sekä arvioitaessa pakkauksen vaatimuksen mukaisuutta
- Meripakkausohjeen tunnettuisuus logistiikan ja teollisuuden piirissä - teollisuuden tulee ottaa käyttöön laajalti

Mitä vaatimuksia pakkaukselle ML asettaa

- Laivaajan velvollisuus pakata tavara kestävästi “tavallinen käsittely” kuljetuksen aikana
- Rahdinkuljettajan velvollisuus kohtuullisessa määrin tutkia, onko tavara pakattu sellaisella tavalla, ettei se vahingoitu tai voi aiheuttaa vahinkoa henkilöille tai omaisuudelle jätettäessä kuljetettavaksi
- Mikäli rahdinkuljettaja havaitsee puutteita tulee ilmoittaa lastinantajalle tai laivaajalle
- Rahdinkuljettaja ei ole velvollinen kuljettamaan puutteellisesti pakattua tavaraa
- Rahdinkuljettaja lastaa tavarat alukseen (ahtausliike)

Tavaran luovuttaminen - merikuljetus

- Luovuttamisen ehdot peilikuvia vastaanottamisen kanssa
- ML 13:18 § Vastaanottajan on otettava tavara vastaan määräsatamassa rahdinkuljettajan ilmoittamassa paikassa ja hänen ilmoittamana aikana. Tavara on luovutettava niin, että se mukavasti ja turvallisesti voidaan vastaanottaa
- Kappaletavara toimitetaan terminaaliin
- B/L (konossementtiehdot), sopimusehdot jne. merkityksellisiä pakkauksen vaatimuksia määriteltäessä/arvioitaessa

Lastinantajan vahingonkorvausvastuu - ML

- Myös lastinantaja voi joutua vahingonkorvausvelvolliseksi
- Lastinantajan osalta ei sovellu summamääräinen vastuunrajoitus
- ML 13:40 § Lastinantaja ei ole vastuussa sellaisesta vahingosta, joka on aiheutunut rahdinkuljettajalle tai alirahdinkuljettajalle mukaan lukien alukselle aiheutunut vahinko, ellei vahinko ole aiheutunut hänen omasta tai jonkun hänen vastuullaan toimivan virheestä tai laiminlyönnistä
- Mikäli tavara aiheuttaa vahinkoa alukselle - lastinantajalla vahingonkorvausvelvollisuus
- Meripakkausohjeen merkitys arvioitaessa tavarán ja pakkauksen kykyä kestää tavanomaista käsittelyä ja kykyä antaa suojaa?

Lastinantajan vahingonkorvausvastuu - ML

- Lastinantajan vahingonkorvausvelvollisuus nousee esiin esim. Kemikaalien tai muiden sellaisten tavaroiden osalta, jotka kosketuksissa muihin tavaroihin voivat aiheuttaa voimakkaan reaktion (tulipalo, räjähdys jne.)
- Tapaukset ovat yleistyneet ja useita tapauksia konttikuljetusten yhteydessä - tavaroita ei ilmoitettu tai virheellisesti - konttipalot vaikeita sammuttaa ja aiheuttavat laajaa tuhoa konttialuksella millä tuhansia kontteja
- Pakkaukselle asetettavat vaatimukset ja pakkausohjeet toivottavasti vähentävät tällaisia onnettomuuksia!

Vakiolaivausehdot ja pakkaukselle asetetut vaatimukset

Vakiolaivausehdot ja pakkaus

- **Suomen satamissa** tavaraa lastattaessa ja purettaessa voidaan soveltaa Vakiolaivausehtoja (Standard Shipping Terms) 2008. Laatijana Kansainvälisen Kauppakamarin Suomen-osasto (ICC Finland) ja ne määrittelevät kuljetussopimuksen osapuolina olevien lastiantajan ja rahdinkuljettajan vastuut kappaletavaran lastauksessa ja purkauksessa Suomen satamissa. Vakiolaivausehdot ovat sopusoinnussa Incoterms 2010:n ja Suomen merilain kanssa
- Vakiolaivausehtoja on yhteensä kuusi
 - Porttiehto Gate Term, Perävaunuehto Trailer Term, Varastoehto Warehouse Term, Konttiehto C/Y Term, Laituriehto Quay term, Laivaehto Ship Term
- Osapuolten sovittava ehtojen käytöstä sopimuksella

Vakiolaivausehdot ja pakkaus

- Tavarankuljetuskestävyys
 - Yksittäisen tavarankuljetuksen tulee kestää siihen kohdistuvat matkan kuljetusrasitukset
- Lastin kiinnitys perävaunussa, kontissa tai muussa suuryksikössä
 - Lastinantajien velvollisuus erityisesti huomioida kontin kunto ja lastin kiinnitys sekä tukeminen. Lastinantaja lastaa sekä kiinnittää ja tukee sen sisältö sovellettavien vaatimusten mukaisesti -> erityisohjeet- ja vaatimukset sekä kuljetusehdot
- Meripakkausohjeen sisällyttäminen sopimusehtona pakkaustavaksi

Merikuljetusta edeltävä/jälkeinen kuljetus

Merikuljetusta edeltävä kuljetus

- Ns. Rantaveto
- Miten vastuu maantiekuljetuksen aikana määräytyy esim. kontti (julkisoikeudellinen vastuu - Suomessa)
- Tieliikennelaki 114 § - Kaupalliset kuljetukset
- Kuljettajan varmistauduttava ennen matkan alkamista, että ajoneuvo on kuormattu säännösten ja määräysten mukaisesti
- jos varmistautuminen ei kuormatilan sinetöinnin, kuorman purkamisen tai muun vastaavan syyn vuoksi aiheuta kohtuutonta haittaa ja viivästystä kuljetustehtävälle. Lisäksi kuljettajan on ajon aikana huolehdittava siitä, että kuorman sijoittelu ja kiinnitys pysyvät tässä laissa säädetyn mukaisina

Merikuljetusta edeltävä kuljetus - jatkuu

- Kuorman sijoittamisen ja kiinnittämisen ajoneuvoon, konttiin tai muuhun kuormatilaan suorittanut, samoin kuin asemansa vuoksi kuorman sijoittamisesta ja kiinnittämisestä ohjeita antanut vastaa siitä, että kuorma on oikein sijoitettu ja kiinnitetty ja muutoinkin täyttää kuljettamista koskevat vaatimukset
- Henkilö ei kuitenkaan ole vastuussa, jos virhe johtuu tietojen virheistä tai puutteista, joita hän ei ole voinut kohtuudella havaita. Tällaista vastuuta ei myöskään synny, jos hän on toiminut kuormaamisessa vain avustajana. Muutoksia kuormaukseen tehnyt vastaa siitä, että kuorman sijoittelu ja kiinnitys pysyvät edelleen säännösten ja määräysten mukaisina

Merikuljetusta edeltävä kuljetus - jatkuu

- Kuljetuksen suorittaja vastaa siitä, että tavaran kuormaajalla on oikeat ja riittävät tiedot ajoneuvosta
- Tavaran lähettäjä ja kuljetuksen toimeksiantaja vastaavat siitä, että kuormaajalla on kuljetettavista tavaroista käytettävissään riittävät ja oikeat tiedot ja että kuljetuksen suorittajalle on annettu ilmoitus kuljetettavan kontin ja vaihtokorin painosta
- Kuormauksen ja kuljetuksen suorittajan on huolehdittava siitä, että heidän palveluksessaan oleva kuormaukseen ja kuljetukseen osallistuva henkilö tuntee riittävän hyvin työtehtäviensä koskevat kuormausta sääntelevät säännökset ja määräykset

Merikuljetusta edeltävä kuljetus - jatkuu

- Kuorman sijoittamisesta ja kiinnittämisestä ohjeita antanut vastaa siitä, että kuorma oikein sijoitettu: paitsi jos johtuu virheistä tai puutteista, joita hän ei ole voinut kohtuudella havaita - lähtökohtaisesti jokainen päättävä vastaa tai avustajana toiminut - pakkausohjeiden vaikutus kuorman oikeaan sijoittamiseen ja liikenneturvallisuuteen
- HUOM! Valmiiksi kuormatun perävaunun tai muun kuormatilan soveltuvuudesta vastaa kuitenkin se, joka on ennen kuormaamista ottanut perävaunun tai muun kuormatilan käyttöön tai sopinut sen käyttöön ottamisesta
- Tavarán nosto kuormatilaan ei synnytä vastuuta

Merikuljetusta edeltävä kuljetus - jatkuu

- Kuormausohjeiden antajaa ei ole määritelty laissa
- Lähtökohtaisesti kuka tahansa ohjeita antanut
- Tavarán lähettäjä ja kuljetuksen toimeksiantaja vastaavat siitä, että kuormaajalla on kuljetettavista tavaroista käytettävissään riittävät ja oikeat tiedot ja että kuljetuksen suorittajalle on annettu ilmoitus kuljetettavan kontin ja vaihtokorin painosta (TLL 114.4§)
- Oman henkilökunnan tulee tietää kuormausta koskevat säännöt - pakkausohjeiden sekä kuormauksen koulutus / perehdytys
- Osapuolet voivat sopia kenellä velvollisuus nostaa, sijoittaa ja kiinnittää lasti (HE, vanha 87 a §)

Vakioehdoista Satamaoperoinnin ehdot - 2022 | PSYM 2015

Satamaoperointiehdot 2022

- 5 § Toimeksiantaja vastaa, että tavara on asianmukaisesti pakattu, toimeksiantajan suorittama kuormaus autoon, rautatievaunuun tai muuhun maakuljetusneuvoon tai kuljetusyksikköön on asianmukainen sekä yksiköity tavara on asianmukaisesti kuormattu ja sidottu kuljetusvälineeseen
- Arvioinnin perusta mm. tapa, toimialan käytännöt (ohjeet) jne.
- Lähettäjä tuntee tavaran -> tällöin pakkaus tulee olla tavaran ominaisuuksien mukainen/perusteella valittu

PSYM 2015

- 16 § Huolitsija on vapaa vastuusta, jos katoaminen, väheneminen, vahinko tai viivästyminen on aiheutunut
 - d) puuttuvasta tai puutteellisesta pakkauksesta

Aluksen rahtaus - vastuut ja velvollisuudet

Aluksen rahtaus - GENCON 2022

- 3 § The Charterers shall ensure that at their risk, responsibility and expense:
 - (i) all Cargo loaded under this Charter Party will be properly and clearly described and documented, and (as appropriate) marked and/or numbered, packed, loaded, stowed, and trimmed and/or secured strictly in accordance with all applicable laws, regulations and conventions (including any relevant IMO recommendations or circulars), with any special requirements to be provided or complied with by the Charterers;
 - (iv) the Cargo when presented for loading (including any necessary strapping, packing, internal securing and/or lifting lugs) will be in all respects fit and suitable for loading, stowage, carriage and discharge;

Aluksen rahtaus - GENCON 2022

- 4 § Loading and Discharging
 - (a) The Charterers shall under the supervision of the Master but at their risk, responsibility and expense:
 - (i) load, tally, stow, trim and/or secure the Cargo, and take the Cargo from the holds and discharge it; and
 - (ii) ensure that the Vessel is left with Cargo properly stowed, trimmed and/or secured so as not to impair the Vessel's seaworthiness for the laden voyage and also for any shifting between loading berths, ports and places, and between discharging berths, ports and places. Any related expenses shall be for the Charterers' account and laytime or time on demurrage shall continue to count

Kiitos!

Oscari Seppälä

LKOS Law Office
Specialist Partner
oscari.seppala@lkoslaw.fi
www.lkoslaw.fi

LinkedIn sivustomme: <https://www.linkedin.com/company/lkos-law-office-oy/>

Kysymyksiä?